

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)
ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ
ΤΗΛ. 210 72.72.240-243, FAX 210 72.72.244

**ΛΑ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ
ΔΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ**

(Ζόγκα Έλληνικοῦ Ἀργους, 22-24 / 10 / 2019)

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ἡ ΛΑ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα Αἱρέσεων καί Παραθρησκείας, πού πραγματοποιήθηκε ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στό Ἱερό Προσκύνημα τοῦ Ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου στή Ζόγκα Ἑλληνικοῦ Ἀργους, ἀπό 22 ἕως 24 Ὀκτωβρίου 2019, μέ τή φιλόξενη φροντίδα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀργολίδος κ. Νεκταρίου καί ὑπό τήν προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς καί Φαλήρου κ. Σεραφεῖμ, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων, μέ θέμα: «Ὅψεις τοῦ μυστηρίου τῆς ἀνομίας. Ἀντιτριαδικές - Ἀποκρυφιστικές - Νεοπαγανιστικές δοξασίες περί Θεοῦ», μετὰ ἀπό ἐκτενῆ συζήτηση ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεων, ἐνέκρινε ὁμοφώνως τά ἀκόλουθα Πορίσματα:

1. Ἡ Συνδιάσκεψη ἐπεσήμανε τή διαχρονική παρουσία τοῦ «μυστηρίου τῆς ἀνομίας» (Β' Θεσ. 2,7), τό ὁποῖο συνίσταται στήν ἀποστασία ἀπό τόν ζῶντα καί ἀληθινό Θεό τῆς χριστιανικῆς πίστεως, τήν ἄρνηση καί τήν πολεμική τοῦ μυστηρίου τῆς Ἁγίας Τριάδος, τήν ποικιλόμορφη ἀμφισβήτηση τοῦ προσώπου καί τοῦ ἔργου τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τή διαστροφή τῆς διδασκαλίας Του, μέ ἐμφανεῖς τίς τραγικές σωτηριολογικές συνέπειες ἀπό τήν υἱοθέτηση τῶν ἀντιχριστιανικῶν περί Θεοῦ δοξασιῶν. Τό μυστήριο τῆς ἀνομίας στήν ἐποχή μας ἐκπροσωπεῖται ἀπό πλῆθος αἰρετικῶν, παραχριστιανικῶν καί παραθρησκευτικῶν ὁργανώσεων καί κινήματων.

2. Ὁ σύγχρονος ἀντιχριστιανικός λόγος περί Θεοῦ, μάλιστα στήν νεοεποχίτικη ἐκδοχή του, περιλαμβάνει ἕνα συνονθύλευμα δοξασιῶν, πού θυμίζει ἐν πολλοῖς τόν ἀρχαῖο Γνωστικισμό. Οἱ ἐκπρόσωποί του ἐπιχειροῦν νά ἀντικαταστήσουν τό μυστήριο τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τήν διά τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ἐκκλησιαστική θεολογία καί θεογνωσία μέ «διδαχές ποικίλες καί ξένες» (Εβρ. 13,9).

Ἐπιπλέον, ἐπιδιώκεται νά ἀπογυμνωθεῖ τό θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἀπό τή θεία φύση Του καί νά ὑποβιβαστεῖ στήν κατηγορία τοῦ avatar ἢ τοῦ «ὑπέρ-ἀνθρώπου», νά ἀποδυναμωθεῖ ἀπό τή σωστική Του δύναμη, νά πάψει νά πιστεύεται, ὅτι εἶναι ὁ μοναδικός Σωτήρας τοῦ κόσμου «ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πράξ. 4,12).

3. Ἡ «Νέα Ἐποχή», βασικό μέγεθος τοῦ «μυστηρίου τῆς ἀνομίας», ἀποτελεῖ ἓνα παγκόσμιο φαινόμενο ἄκρως ἀντιχριστιανικό ὡς πρὸς τόν χαρακτήρα, ἀποκρυφιστικό ὡς πρὸς τήν προέλευση καί πολυσύνθετο ὡς πρὸς τή διάρθρωσή του.

Βασικές διδασκαλίες στίς περί Θεοῦ ἀντιλήψεις τῆς «Νέας Ἐποχῆς» εἶναι: α) Δέν ὑπάρχει προσωπικός Θεός, ἀλλά ἀπρόσωπη συμπαντική ἐνέργεια, β) Ἡ τελείωση τοῦ ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς ἀπό τή συνειδητοποίηση τῆς «θεϊκῆς ιδιότητάς» του ἢ καί τῆς λεγόμενης «χριστικῆς» καταστάσεώς του.

Τή θέση τῆς πίστεως λαμβάνει ἡ «Γνώση», ὅρος προσφυλῆς στόν χῶρο, μέ ἀντίστοιχες ἀναλογίες νοηματοδοτήσεως μέ τόν ἀρχαῖο Γνωστικισμό. Ἡ κατά Χριστόν ἐπίγνωση τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν ἄνθρωπο ἀντικαθίσταται στά κινήματα τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ἀπό τόν ὅρο «αὐτογνωσία» μέ ἀποκρυφιστική νοηματοδότηση. Σύμφωνα μέ τίς νεοεποχίτικες δοξασίες, ὅλες οἱ θρησκευτικές παραδόσεις ἀποτελοῦν ἰσότητες «ἀτραπούς», ὁδούς προσεγγίσεως τοῦ ἰδίου παγκοσμίου θεοῦ στήν πολλαπλότητα τῶν ἐκδηλώσεών του. Ἡ κατά Χριστόν ἄσκηση τοῦ ἀνθρώπου ἀντικαθίσταται ἀπό τόν διαλογισμό καί τή γιόγκα, σέ συνδυασμό μέ ἓναν ἀλλεπάλληλο κύκλο μετενσαρκώσεων. Στό θεωρητικό ὑπόβαθρό της ἀνήκουν οἱ θεμελιώδεις παραδοχές της: α) Ὅλα εἶναι ἓνα, «ἐν τό πᾶν», β) Ὅλα εἶναι θεός, καί γ) Ἡ ἀνθρωπότητα καί ὁ κόσμος εἶναι κομμάτι, «ἀπορροή» τοῦ θεοῦ.

4. Ὁ θρησκευτικός συγκρητισμός εἶναι ὁ σύγχρονος μέγας πνευματικός κίνδυνος. Βασική του ἀρχή ἀποτελεῖ ἡ μέσω ἑνός ἑλκυστικοῦ λεξιλογίου ἄρνηση τῆς μοναδικότητος τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καί τοῦ θεμελίου αὐτῆς, τοῦ ἀποκεκαλυμμένου ἀληθινοῦ Θεοῦ, μέ πρόσχημα τήν ἐπικράτηση τῆς παγκόσμιας ἐνότητος καί εἰρήνης. Αὐτό θά ἐπιτευχθεῖ, κατά τούς ἐκπροσώπους τοῦ χώρου, μέσω τῆς ἀναδείξεως τῆς ἁρμονικῆς συνδέσεως τῶν κοινῶν στοιχείων τῶν διαφορῶν θρησκειῶν.

Ἐπιπλέον, ὁ θρησκευτικός συγκρητισμός, μέ τήν ἄρνηση τῶν βασικῶν διακρίσεων (κτιστοῦ - ἀκτίστου, οὐσίας - ἐνεργείας) τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας, τόν αὐθαίρετο ἐπιλεκτικό δανεισμό στοιχείων ἀπό ὅλες τίς θρησκείες καί τή μίξη τῶν ἀμίκτων αὐτῶν στοιχείων, ὁδηγεῖ ἀναπόφευκτα στή σχετικοποίηση τῆς ἀληθείας γιά τόν Θεό. Πιό συγκεκριμένα, καταργεῖ τή μοναδικότητα τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀποκεκαλυμμένου Τριαδικοῦ Θεοῦ, τήν ἀποκλειστικότητα τῆς σωτηρίας ἀπό Αὐτόν καί τήν ἀναντικατάστατη ἀληθινή λατρεία Του. Τελικῶς, ὑποβιβάζει τόν ἀληθινό Θεό σέ κτιστό ἀνθρώπινο ἐφεύρημα τοῦ μεταπτωτικοῦ ἀνθρώπου.

Οί εκπρόσωποι του χώρου αυτού ισχυρίζονται, ότι η πληρότητα της αληθείας θά επιτευχθεί μόνο με τη σύνθεση των επί μέρους θρησκευτικών παραδόσεων. Η ανθρωποκεντρική συγκρητιστική προσέγγιση του Θεού είναι τελείως αντίθετη προς τη θεανθρωποκεντρική προσέγγιση του Θεού από τους Προφήτες, τους Αποστόλους και τους Αγίους της Εκκλησίας.

Ο διαχριστιανικός, επίσης, συγκρητισμός είναι ευθέως αντίθετος στη μοναδικότητα του μυστηρίου της Εκκλησίας ως Σώματος του Χριστού και των θεμελιωδών χαρακτηριστικών της, όπως καταγράφονται στο Σύμβολο της Πίστεως.

5. Η εικόνα περί Θεού που παρουσιάζει η Θεοσοφική Έταιρεία, πηγή του κινήματος της «Νέας Έποχης», είναι η ανεστραμμένη εικόνα του αληθινού Θεού της εν Χριστώ Ιησού θείας Αποκαλύψεως, ένας «Deus inversus» (ανεστραμμένος Θεός). Γι' αυτό η θεοσοφική έκδοχή περί Θεού είναι εκ διαμέτρου αντίθετη με αυτή της Ορθοδόξου Θεολογίας, που καταγράφεται στα Βιβλικά κείμενα και στα συγγράμματα των Πατέρων της Εκκλησίας.

Τό αποκρυφιστικό σύστημα της Θεοσοφίας παρουσιάζει βασικές αντιστοιχίσεις με τό υπόβαθρο του αρχαίου Γνωστικισμού και συμβάλλει καιρια στην καλλιέργεια του σύγχρονου θρησκευτικού συγκρητισμού. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελεί η θέση της Θεοσοφικής Έταιρείας, ότι: «Εἴτε προσεύχεται τις στὸν Βούδδαν, τὸν Βισνοῦ, τὸν Χριστόν, τὸν Πατέρα, δὲν ὑπάρχει κατ' οὐσίαν διαφορά».

6. Στη σειρά των αντιτριάδικων κινήσεων, που εμφανίσθηκαν στους νεωτέρους χρόνους, ήδη από την περίοδο της Μεταρρυθμίσεως και ιδιαίτερος τόν 20^ο αἰώνα, συναριθμοῦνται οί Αντιτριάτικοί Πεντηκοστιανοί, κλάδος του παγκοσμίου Πεντηκοστιανικού κινήματος, που είναι γνωστοί διεθνῶς με τίς ονομασίες «Jesus Only» (Μόνον ὁ Ἰησοῦς) καί «Oneness Pentecostalism» (Κίνημα ἐνότητος).

Αφετηρία καί κέντρο των αντιτριάδικων δοξασιών του ἐν λόγῳ Πεντηκοστιανικού κλάδου αποτελεί ὁ ὅρος «ριζοσπαστικός μονοθεϊσμός», ὁ ὁποῖος σημαίνει ὅτι στή θεότητα ὑπάρχει μόνον ἓνα πρόσωπο, αὐτό τοῦ Ἰησοῦ. Τά ἄλλα δύο πρόσωπα δέν ἀποτελοῦν διακριτές ὑποστάσεις, ἀλλά τίτλους, ρόλους, ἐκδηλώσεις καί τρόπους ἐνεργείας ἢ σχέσεων τοῦ ἐνός προσώπου μέ τόν ἄνθρωπο καί τή δημιουργία. Οἱ σύγχρονες ἀντιτριάδικές πεντηκοστιανικές ἀντιλήψεις ἀποτελοῦν ἀναβίωση τοῦ ἀρχαίου Τροπικοῦ Μοναρχιανισμοῦ (Modalismus), καθώς συναντοῦμε παραπλήσια ὁρολογία καί ὁμοιότητα ἐρμηνευτικῶν ἀναλογιῶν, ὡς πρὸς τόν τρόπο κατανόησης τῶν ἄλλων δύο Προσώπων τῆς Ἀγίας Τριάδος.

7. Η ἑταιρεία «Σκοπία» τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά», ἀπό τίς πιό γνωστές παραχριστιανικές ὁργανώσεις στὸν κόσμο, προβάλλει μιά χονδροειδῆ ἀνθρωπομορφική ἀντίληψη περί Θεοῦ. Απορρίπτει τίς θεμελιώδεις χριστιανικές ἀλήθειες γιά τήν Ἀγία Τριάδα, γιά τήν ὁμοουσιότητα τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἀγίου Πνεύματος μέ τόν Θεό Πατέρα, γιά

τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ κ.ἄ. Ἐπιχειρώντας νὰ στηρίξει στὴν Ἀγία Γραφή τίς περὶ Θεοῦ πεπλανημένες δοξασίες της, ἐμφανίζεται μέ τό προσωπεῖο τοῦ ἀπόλυτου σεβασμοῦ στά ἱερά κείμενά της. Προβάλλει τοὺς ὁπαδούς της ὡς συστηματικούς «σπουδαστές τῶν Γραφῶν». Στὴν πραγματικότητα, ὅμως, κακοποιεῖ βάνανυσα τὰ ἱερά κείμενα κατὰ τὴ διαδικασία τῆς ἐρμηνείας τους, χειραγωγεῖ τοὺς ὁπαδούς της σέ συγκεκριμένες μορφές παρερμηνείας, «ἐκβιάζει» τὰ κείμενα γιὰ νὰ συμφωνοῦν μέ προκατασκευασμένες ἀντιλήψεις της. Τέλος, δέν διστάζει νὰ ἀλλοιώνει καὶ τὰ ἴδια τὰ κείμενα τῶν ἱερῶν Γραφῶν, ὅπου αὐτὰ δέν εὐνοοῦν τίς κακόδοξες ἀντιλήψεις της. Ἡ «Μετάφραση Νέου Κόσμου», πού χρησιμοποιοῦ ἡ ἑταιρεία, θεωρεῖται μία ἀπὸ τίς μεγαλύτερες κακοποιήσεις τοῦ ἱεροῦ κειμένου τῆς Ἀγίας Γραφῆς παγκοσμίως.

8. Ὡς πλέον ἐκφραστικές ὀψεις τοῦ μυστηρίου τῆς ἀνομίας θεωροῦνται καὶ οἱ περὶ «θείου» ἀπόψεις καὶ δοξασίες τοῦ Νεοπαγανισμοῦ, οἱ ὁποῖες συσχετίζονται ὀργανικά μέ αὐτές τῆς «Νέας Ἐποχῆς», καθὼς ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ πλέον δυναμικά ρεύματά της. Οἱ πολυπληθεῖς καὶ ἑτερόκλητες νεοπαγανιστικές ὁμάδες συναντῶνται στὴ νεοεποχίτικη περὶ ἀπροσώπου «Θεοῦ» δοξασία, ὁ ὁποῖος κατανοεῖται ὡς ἐνδοκοσμικὴ ἔννοια, ταυτισμένος μέ τὸν ὑλικό κόσμο. Πιστεύουν ὅτι τὰ πάντα εἶναι «θεός» (πανθεϊσμός) καί, ὡς ἐκ τούτου, ὁ «θεῖος» ὑλικός κόσμος (Φύση) εἶναι ἡ μόνη πραγματικότητα καὶ ἀποτελεῖ ἀντικείμενο λατρείας.

Ἡ «ἐκροή» τοῦ ἀπρόσωπου «θείου», τό ὁποῖο ταυτίζεται μέ τὴ Φύση, «γεννᾷ» τοὺς πολυάριθμους «θεούς», οἱ ὁποῖοι λατρεύονται ποικιλοτρόπως ἀπὸ τίς διάφορες ὁμάδες καὶ θεωροῦνται, εἴτε ὡς ἀπρόσωπες φυσικὲς δυνάμεις, εἴτε ὡς ἀνθρώπινα πρόσωπα «ἐξελιγμένα» σέ «Ἀνώτερες Ὀντότητες», εἴτε ὡς ἐξωγήινοι, εἴτε ὡς σύνθεση τῶν ἀνωτέρω. Παράλληλα, ὁ Νεοπαγανισμός προβάλλει τὴν πίστη καὶ σέ «κατώτερες θεότητες» καὶ «δυνάμεις τῆς φύσεως», προσωποποιημένες ἢ ἀπρόσωπες, οἱ ὁποῖες δῆθεν καθορίζουν τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ. Οἱ «θεότητες» τοῦ Νεοπαγανισμοῦ ἀποτελοῦν δημιουργήματα τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου καὶ ἐνσωματώνουν προβολές ἀνθρωπίνων παθῶν.

Ἐνώπιον τῆς ποικιλόμορφης πλάνης ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὸν μοναδικό χῶρο ἀληθινῆς Θεογνωσίας, βιώσεως τοῦ ἁγίου θελήματός τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, θεραπείας κατὰ Χριστόν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν καὶ ἐπιτεύξεως τοῦ σωτηριολογικοῦ σκοποῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Συνδιάσκεψη ἐγκρίνει ὁμοφώνως τὰ ὡς ἄνω Πορίσματα καὶ ἐξουσιοδοτεῖ τὸν Πρόεδρο αὐτῆς νὰ τὰ ὑπογράψει.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως
† Ὁ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου Σεραφεῖμ

Οἱ Ἐντεταλμένοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν

Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Μητροπολίτης Κυδωνίας καί
Αποκορώνου Δαμασκηνός

Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, Μητροπολίτης Πτολεμαῖδος Ἐμμανουήλ

Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, Ἀρχιεπίσκοπος Λύδδης Δημήτριος

Πατριαρχείου Σερβίας, Ἀρχιμανδρίτης Εὐσέβιος Μεάντζια

Πατριαρχείου Βουλγαρίας, Μητροπολίτης Νευροκοπίου Σεραφεῖμ

Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Πρωτοπρ. Ἡλίας Κουτραφούρης

Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Πρωτοπρ. Κυριακός Τσουρός

Ὁ φιλοξενῶν τὴν Συνδιάσκεψη

+ Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀργολίδος

† Μητροπολίτης Ἀργολίδος Νεκτάριος

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως

+ Πειραιῶς Σεραφεῖμ

† Ὁ Πειραιῶς καί Φαλήρου Σεραφεῖμ